

Arbeids- og sosialdepartementet
Pb 8019 Dep
0030 OSLO

Deres referanse
15/2261

Vår referanse
15/00029-120

Vår dato
14.09.2015

Høringsinnspill om forslag til forenklinger og endringer i regelverket om arbeidsmarkedstiltak

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet som organiserer 27 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Regjeringen har som mål å forenkle regelverket for arbeidsmarkedstiltakene og foreslår i høringsutkastet å slå sammen flere av de eksisterende tiltakene. Færre arbeidsmarkedstiltak kan gjøre hverdagen enklere for NAV veilederne, brukerne og arbeidsgiverne. Regjeringen ønsker også å prioritere økt bruk av ordinært arbeidsliv og skisserer et enklere tiltakssystem enn det som foreligger i dag. FO vil understreke at det krever betydelig økt innsats i oppfølging fra NAV for å lykkes i videre arbeid.

FO mener regjeringens målsetting om å inkludere flere av de som i dag står utenfor arbeidslivet gjennom blant annet å øke antall tiltaksplasser er positivt. Vi er derimot bekymret for at konsekvensene av å slå sammen mange tiltak vil føre til at brukere som trenger relativt lite tiltak og oppfølging, for å komme i arbeid, blir prioritert fremfor brukere som har behov for mer omfattende og langvarig oppfølging. Videre er vi bekymret for at det ikke gis tilskudd for redusert arbeidstid. FO er positive til at forsøksordningen med såkalt tidsubestemt lønnstilskudd (TULT) nå omgjøres til en permanent ordning. TULT kan være et godt bidrag til at flere uføre beholder en tilknytning til arbeidslivet gjennom deltidsarbeid. FO er likevel bekymret for at ordningen ikke benyttes i så stor grad som intensjonen tilsier. TULT må gjøres mer kjent og tilgjengelig, så flere får nyttiggjort seg denne. FO mener at midlene til TULT må økes. Slik det er i dag, hvor potten er såpass liten, fører det til at mennesker må søke 100 % uføretrygd i stedet for å kunne arbeide 50 %. Dette er svært uheldig, da vi vet at tilknytning til arbeidslivet handler om mye mer enn bare å ha en jobb.

FO støtter endringer som fører til tettere oppfølging, og mer individuell tilpasning for brukere av arbeidsmarkedstiltakene. Vi mener at økt samarbeid mellom NAV og ordinære bedrifter, med arbeidskvalifiserende tiltak, kan gi et bedre tilbud for mange, med reelle arbeidsoppgaver og arbeid. FO er fornøyd med at den permanente ordningen reguleres gjennom tiltaksforskriften, noe som gjør det lettere å se sammenhengen mellom de ulike arbeidsrettede

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

tiltakene. Det kan være positivt ved at det ikke lengre er tak på antall tiltaksplasser.

Økt bruk av ordinære arbeidsplasser som tiltak kan være positivt. For mange av dem det gjelder har arbeid stor betydning for livskvalitet og samfunnstilhørighet. Vi er likevel bekymret for at det ikke vil være mulighet å tilrettelegge i samme grad som i arbeidsmarkedsbedrifter. Selv med 75 prosent lønnstilskudd vil det påføre arbeidsgiver økte kostnader knyttet til oppfølging og ivaretagelse av brukerne. Det vil kreve mer av de ansatte i NAV og en forutsetning er at bemanningen tilpasses den økte arbeidsmengden. Tett samarbeid mellom NAV og arbeidsplassen er en forutsetning for å lykkes.

FO er bekymret for en vridning i bruk av varig lønnstilskudd i retning av rekruttering. Lønnstilskuddet bør også kunne brukes for å sikre at personer får fortsette i arbeid. Dette kan blant annet være aktuelt for personer som står i fare for å falle helt utenfor arbeidslivet etter endt sykepengeperiode, og eller at det er vurdert at 100 % uføretrygd vil være alternativet.

Regjeringen foreslår innføring av en permisjonsordning fra Varig tilrettelagt arbeid (VTA). Dette kan gjøre det enklere for de som har tiltak i VTA å prøve seg i ordinært arbeid. FO støtter i utgangspunktet dette, men vi stiller spørsmål ved i hvilken grad det blir tilrettelagt for å ta i bruk ordningen. Det er foreslått en tidsbegrenset periode på tre måneder, hvor VTA plassen vil stå ledig i permisjonstiden, og arbeidstaker vil ha mulighet for å komme tilbake i løpet av denne tiden. Tre måneder kan være knapp tid når det er behov for ekstra tilrettelegging. Det kan ta tid å sette seg inn i nye arbeidsoppgaver på ny arbeidsplass, særlig der det stilles store krav til individuell tilrettelegging. En avgrenset tidsperiode bør individuelt tilpasses ut fra den enkeltes behov, med muligheter for å øke tidsrammen utover tre måneder.

Tiltaksarrangørenes ansvar for tilrettelegging og oppfølging i denne perioden, bør konkretiseres mer. Det fremkommer ikke hvorvidt tiltaksarrangøren følger opp arbeidstaker i praksis inn i VTA bedriften i hele – eller deler av perioden.

Det er for få VTA-plasser generelt til de som har behov for dette. De plassene som finns er hovedsak i skjermet virksomhet i kommunale bedrifter (Vekst, ASVO og lignende). Kun et fåtall VTA-plasser er i offentlig og privat virksomhet. FO stiller spørsmål ved hvorvidt foreslåtte endring bidrar til å redusere antall brukere til denne ordningen. Arbeidsmarkedstiltak er og skal være et statlig ansvar. FO mener ansvaret allerede er forskjøvet, fordi det ikke er tilstrekkelig kapasitet og fleksibilitet i tilrettelagt arbeid. VTA-plasser er få og FO er bekymret for at personer med utviklingshemning i liten grad får slike plasser. Vi mener det er viktig å prioritere tiltak for å få flere personer med utviklingshemning og nedsatt funksjonsevne ut i arbeid. Utviklingen viser at det, både i vernet og ordinært arbeid er en reduksjon og at flere står uten aktivitetstilbud. Dagens ordninger og tiltak fremmer ikke tilstrekkelig grad inkludering i arbeidslivet.

Regjeringen foreslår å endre og klargjøre tilretteleggingsgarantien ved å erstatte den med en tilretteleggings- og fornyingsavtale. Dette kan føre til en mer forpliktende avtale som kan sikre bedre tilrettelegging og oppfølging av den

enkelte. Men avgrensning av målgruppen må ikke bli for snever. Det må sikres at slike avtaler blir likeverdige tiltak for alle. Videre mener vi at tidsfrister må konkretiseres i avtalen.

Overgangene når det gjelder de ulike tiltaksordningene må sikres og forlenges og for den enkelte bruker.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Beate C. Bergsli
Rådgiver